

STANISŁAW GRYZIEWICZ

ŚRODKI POLITYKI GOSPODARCZEJ

*« Nul principe ne peut s'appliquer
jusqu'au bout, dès qu'il s'agit de l'homme
et de la société. »*

DUPONT-WHITE.

INSTITUT
PARYŻ

LITTÉRAIRE
1949

SPIS RZECZY

I. ZŁOŻONOŚĆ POLITYKI GOSPODARCZEJ	5
1. Wprowadzenie.	5
2. Zależność polityki gospodarczej od struktury gospodarstwa	7
3. Zależność polityki gospodarczej od fazy ko- niunktury	12
4. Skrępowania pozagospodarcze	16
5. Znajomość rzeczywistości	18
6. Schemat liberalny	20
7. Interwencjonizm, gospodarka kierowana, go- spodarka planowa	25
8. Pogląd na ogólne zasady taktyki	28
9. Plan pracy	36
II. NIEKTÓRE ZAGADNIENIA UKŁADU ELEMENTÓW GOSPODARKI	41
<i>A) Trzy pojęcia wstępne .....</i>	41
1. Dochód społeczny	41
2. Ilości względnie wartości krańcowe	45
3. Użyteczność krańcowa	47
<i>B) Optimum podaży, pracy i kapitału .....</i>	49
1. Podaż pracy	49
2. Podaż kapitału	54
<i>C) Konkurencja zupełna i niezupełna .....</i>	57
1. Przedsiębiorstwa o rozmiarach optimum	57
2. Koszt i cena w ramach hipotezy konkurencji zupełnej.	60
3. Optimum podziału czynników produkcji	62
4. Koszt i cena w warunkach konkurencji niezu- pełnej.	65
<i>D) Rozdział dochodu społecznego .....</i>	71
1. Dochody z pracy	71
2. Poprawa dochodów z pracy	73

III. ODDZIAŁYWANIE NA GOSPODARKE JAKO CAŁOŚĆ.. 80

A) System pieniężno-kredytowy	80
1. Pieniądz	86
2. Kredyt	89
B) Regulowanie obrotów pieniężnych z zagranicą ..	97
1. Bilans płatniczy	97
2. Interwencja w dziedzinie obrotów pieniężnych z zagranicą	102
C) Ekspansja (kontrakcja) pieniężna i kredytowa ..	112
1. Interwencjonizm administracyjny	112
2. Środki interwencjonizmu instytucji emisyjnej	113
D) Roboty publiczne i zasiłki dla bezrobotnych	116
1. Roboty publiczne	116
(a) rola.	116
(b) finansowanie robót publicznych	119
2. Zasiłki dla bezrobotnych	120
E) Kapitalizacja przymusowa i reglamentacja siły na- bywczej	121
1. Temat interwencji	121
2. Możliwości interwencji	123

IV. INTERWENCJONIZM ODCINKOWY .....

A) Interwencjonizm na rynku pracy	125
1. Zadania interwencji	125
2. Organizacja rynku pracy	126
3. Płace	129
4. Drugorzędne środki interwencjonizmu	133
B) Interwencjonizm na rynku towarowym	135
1. Zakres i charakter interwencjonizmu.....	135
2. Właściwy zakres interwencjonizmu rynko- wego.	143
3. Interwencjonizm w zakresie zadań pochod- nych.	153
C) Regulowanie obrotów towarowych z zagranicą ..	159
1. Międzynarodowy podział pracy	159
2. Kryteria polityki handlu zagranicznego	172
3. Parę słów o doborze środków	190
D) Bezpośrednie oddziaływanie na produkcję	198
1. Charakter środków tego interwencjonizmu ..	198
2. Organizacja życia społeczno-gospodarczego ..	204

V. PARĘ UWAG W SPRAWIE LITERATURY PRZEDMIOTU 207